

დანიელის წიგნი — ორმოცდამეორე

წინასწარმეტყველური გამოცანის გახსნა: დანიელის ხილვა და სამეფოთა აღზევება

Jeff Pippenger

2024-01-16

წინა სტატიაში აღვნიშნეთ, რომ გაბრიელმა „უკანასკნელი რისხვის“ დასასრული წარმოადგინა, რათა ორი მოწმის საფუძველზე დაედასტურებინა 1844 წლის თარიღი. მილერს ესმოდა ლევიანთა წიგნის ოცდამეექვსე თავში აღნიშნული „შვიდი ჟამი“, რომელიც იუდას სამეფოს წინააღმდეგ აღსრულდა, მაგრამ იგი ვერასოდეს მივიდა იმ წერტილამდე, რომ დაენახა „შვიდი ჟამის“ სამსჯავროს მიზანი და ურთიერთმიმართება ისრაელის როგორც ჩრდილოეთის, ისე სამხრეთის სამეფოებზე. აღიარა თუ არა მან ოდესმე მეცხრამეტე მუხლში „უკანასკნელი რისხვის“ განსხვავებულობა, საეჭვოა, თუმცა ეჭვგარეშეა, რომ ზოგადი გაგებით მას ესმოდა, რომ „რისხვა“ იყო „შვიდი ჟამი“. პირველი და უკანასკნელი რისხვის შესახებ სინათლე 1856 წელს პალმონმა ახსნა, მაგრამ 1863 წელს იგი უარყოფილ იქნა. მიუხედავად ამისა, მილერის უწყება „შვიდი ჟამის“ შესახებ სწორი იყო, თუმცა შეზღუდული.

მილერი ვერ ამოიცნობდა, რომ წარმართული რომის მცირე რქამ აღამაღლა და განადიდა წარმართობა დანიელის მერვე თავის მეთერთმეტე მუხლში, რადგან მილერისთვის „წართმევა“ დანიელში მისი სამივე მოხსენიებისას უბრალოდ მოცილებას ნიშნავდა. თუმცა მისი უწყება მაინც სწორი იყო, თუმცა შეზღუდული.

მილერიტებმა მართლაც აღიარეს, რომ მეთერთმეტე მუხლში მოხსენიებული „საწმიდარი“ რომის ქალაქში მდებარე წარმართული ტაძარი იყო (პანთეონი), მაგრამ ებრაული ენა არ იყო ის საფუძველი, რომელზეც მათი უწყება იყო დამყარებული. მილერის უწყება წინასწარმეტყველურ ჟამზე იყო კონცენტრირებული. იმ ისტორიულმა ვითარებამ, რომელშიც მათი უწყება გაიხსნა, ხელი შეუშალა მათ, დაენახათ შეერთებული შტატები, როგორც ბიბლიური წინასწარმეტყველების მეექვსე სამეფო; მაგრამ ამაზე მეტად, ხელი შეუშალა მათ, დაენახათ პაპობა, როგორც ბიბლიური წინასწარმეტყველების მეხუთე სამეფო.

იმ ისტორიის ძალით, რომელშიც ისინი ცხოვრობდნენ, მათ წინასწარმეტყველებები შეუფარდეს ქრისტეს მოსალოდნელ, მალე მოსვლას და იმედგაცრუებულნი დარჩნენ, თუმცა მათი უწყება სწორი იყო. როდესაც გაბრიელი მეთხუთმეტედან ოცდამეშვიდე მუხლების ჩათვლით ორ ხილვას განმარტავს, მილერის გაგებამ ხელი შეუშალა მას, შეეცნო სამეფოთა უფრო ფართო გამოცხადება, რომელიც მეცხრიდან მეთორმეტე მუხლების ჩათვლით მცირე რქის გენდერულ ცვალებადობაში იყო წარმოდგენილი. მილერიტები გაბრიელის განმარტებაში რომს მხოლოდ მეოთხე და უკანასკნელ მიწიერ სამეფოდ ხედავენ.

და მოხდა ასე: როცა მე, მე თვით დანიელმა, ვიხილე ეს ხილვა და მის მნიშვნელობას ვეძიებდი, აჰა, წინ დამიდგა ვიღაც, კაცის მსგავსი შესახედაობით. და მოვისმინე კაცის ხმა ულაის ნაპირებს შორის, რომელმაც მოუწოდა და თქვა: გაბრიელ, გააგებინე ამ კაცს ეს ხილვა. და მოვიდა იქ, სადაც მე ვიდექი; და როცა მოვიდა, შემეშინდა და პირქვე დავეცი; მაგრამ მან მითხრა: გაიგე, მეო კაცისა, რადგან ეს ხილვა აღსასრულის ჟამისთვის არის. და როცა ის მელაპარაკებოდა, ღრმა ძილი მომერია, პირქვე მიწისკენ დაცემულს; მაგრამ მან შემეხო, წამომაყენა და აღმმართა. და თქვა: აჰა, მე გაცნობებ, რა მოხდება რისხვის უკანასკნელ დასასრულში; რადგან დასასრულს თავისი დანიშნული ჟამი აქვს. ვერძი, რომელიც იხილე, ორი რქით, მიდიისა და სპარსეთის მეფენი არიან. ხოლო ბანჯგვლიანი ვაცი საბერძნეთის მეფეა; და დიდი რქა, რომელიც მის თვალებს შორისაა, პირველი მეფეა. და რომ იგი მოიტეხა, ხოლო მის ნაცვლად ოთხი აღიმართა, ეს ნიშნავს, რომ იმ ხალხიდან ოთხი სამეფო აღდგება, მაგრამ არა მისი ძალით. და მათი სამეფოს უკანასკნელ ჟამს, როცა ურჯულონი თავიანთ საზღვარს მიაღწევენ, აღდგება მეფე მძვინვარე სახისა და იგავ-სიტყვათა შემგნები. და მისი ძალა განმტკიცდება, თუმცა არა თავისი საკუთარი ძალით; და საკვირველად დაანგრევს, იწვრთნება წარმატებაში და იმოქმედებს, და დალუპავს ძლიერთა და წმიდა ხალხს. და თავისი მზაკვრობითაც ხელს შეუწყობს მზაკვრობის წარმატებას მის ხელში; და გულში თავს განადიდებს, და მშვიდობით მრავალს დალუპავს; მთავართა მთავრის წინააღმდეგაც აღდგება; მაგრამ ხელის გარეშე შეიმუსრება. ხოლო სადამოსა და დილის ხილვა, რომელიც ითქვა, ჭეშმარიტია; ამიტომ დაბეჭდე ეს ხილვა, რადგან მრავალი დღისათვის არის. და მე, დანიელი, დავუძღურდი და რამდენიმე დღე ავად ვიყავი; შემდეგ ავდექი და მეფის საქმეს ვასრულებდი; და გაოცებული ვიყავი ამ ხილვით, მაგრამ ვერავინ იგებდა მას. დანიელი 8:15–27.

მიუხედავად იმისა, რომ დანიელმა მიიღო ულაის მდინარის ხილვა (რომელიც ახლა აღსრულების პროცესშია), ბაბილონის ისტორიის ფარგლებში პირველი სამეფო ხილვიდან გამოტოვებულია. იგი შეტანილი იყო როგორც ოქროს თავი, და როგორც ლომი მეორე და მეშვიდე თავებში, მაგრამ ბაბილონის წინასწარმეტყველური ნიშანი — მისი მოცილება და აღდგენა — ხაზგასმული იყო მერვე თავში. ნაბუქოდონოსორმა განასახიერა პაპობის სასიკვდილო ჭრილობა, როდესაც იგი ადამიანთაგან განიდევნა „შვიდი დროით“; ამით მან ასევე განასახიერა სიმბოლური სამოცდაათი წელი, რომლის განმავლობაშიც ტვიროსის მეძავი დავიწყებულია. დანიელის მერვე თავში ბაბილონი დავიწყებულია ბიბლიური წინასწარმეტყველების სამეფოთა რიგიდან, და ხილვა იწყება მიდიელებითა და სპარსელებით (ვერძი), რომელთაც მოჰყვა საბერძნეთი (ვაცი).

ალექსანდრე დიდის სამეფო დაიშალა ოთხ სამეფოდ, რომლებიც ალექსანდრეზე ნაკლები ძალისანი იყვნენ, როგორც ეს მეშვიდე თავშიც იყო წარმოდგენილი იმ ავაზის სახით, რომელსაც ოთხი ფრთა და ოთხი თავი ჰქონდა. ოთხი აღნიშნავს მთელ მსოფლიოს, როგორც ეს წარმოდგენილია ჩრდილოეთით, აღმოსავლეთით, სამხრეთითა და დასავლეთით. მერვე თავის მერვე მუხლში ოთხი გამორჩეული ამოვიდა ცის ოთხი ქარის მიმართულებით. მეშვიდე თავში საბერძნეთის ოთხი ფრთა შეესაბამება მერვე თავის ოთხ ქარს, ხოლო საბერძნეთის ოთხი თავი — ოთხ გამორჩეულს. ოთხი თავი და ოთხი გამორჩეული აღნიშნავს იმ ოთხ სამეფოს,

რომლებადაც ალექსანდრეს თავდაპირველი სამეფო დაიშალა, ხოლო ოთხი ფრთა და ოთხი ქარი აღნიშნავს გაყოფის ოთხ არეს. ამ განმასხვავებელი მომენტის დანახვა მნიშვნელოვანია, რადგან იგი წარმოადგენს იმ არგუმენტს, რომელიც მილერიტებს ჰქონდათ რომის მეოთხე სამეფოს შესახებ პროტესტანტების ტრადიციული გაგების წინააღმდეგ.

ჰაბაკუკის დაფებზე, რომლებიც წარმოდგენილია 1843 და 1850 წლების პიონერული დიაგრამებით, არის მხოლოდ ერთი გამოსახულება, რომელიც წინასწარმეტყველური გამოყენების ილუსტრაციას არ წარმოადგენს, და იგი შეეხება განსხვავებას ოთხ თავსა და გამორჩეულთა შორის, აგრეთვე ოთხ ფრთასა და ქარებს შორის. რათა დაეზნელებინა ჭეშმარიტება იმის შესახებ, რომ რომი ბიბლიური წინასწარმეტყველების მეოთხე სამეფოა, სატანამ შემოიტანა არგუმენტი ოთხი თავისა და გამორჩეულთა, და ოთხი ფრთისა და ქარების ჭეშმარიტი ან მცდარი მნიშვნელობის შესახებ. სატანამ ეს იმიტომ ჰყო, რომ დანიელის წიგნი მკაფიოდ აცხადებს: დანიელის წიგნში არის ერთი გამორჩეული სიმბოლო, რომელმაც ხილვა დაამყარა. იმ მტკიცებულების ნაწილი, რომელიც ამ სიმბოლოს ამყარებს, მოცემულია ოთხ თავსა და გამორჩეულებში, აგრეთვე ოთხ ფრთასა და ქარებში. პროტესტანტები მხარს უჭერდნენ ამ არგუმენტის სატანურ შეხედულებას, და ეს არგუმენტი მილერიტთა ისტორიისათვის იმდენად მნიშვნელოვანი იყო, რომ მათ იგი დიაგრამაზეც მოიხსენიეს. ძალა, რომელიც დანიელის წიგნში „chazon“ ხილვას ამყარებს, განსაზღვრულია როგორც „შენი ხალხის მძარცველნი“, და პროტესტანტებმა ეს ძალა მიაკუთვნეს სირიის მეფეთა ხანგრძლივი რიგიდან ერთ-ერთს, სახელად ანტიოქე ეპიფანეს, ხოლო მილერმა იგი რომად განსაზღვრა.

და იმ დროს მრავალნი აღდგებიან სამხრეთის მეფის წინააღმდეგ; და შენი ხალხის ძალადთა ძენიც აღზევდებიან, რათა ხილვა დაამტკიცონ; მაგრამ დაეცემიან. დანიელი 11:14.

ანტიოქე იყო ერთ-ერთი მეფე იმ მეფეთა რიგში, რომლებიც წარმოშობილნი იყვნენ იმ ოთხ სამეფოთაგან ერთ-ერთიდან, რომლებადაც ალექსანდრეს სამეფო დაიშალა. დანიელის მერვე თავის მეცხრე მუხლის პატარა რქა მოჰყვა ალექსანდრეს სამეფოს, და მეცხრე მუხლი ამბობს, რომ ერთ-ერთ მათგანთაგან გამოვიდა პატარა რქა.

და ერთ-ერთი მათგანისგან გამოვიდა მცირე რქა, რომელიც მეტისმეტად განდიდდა სამხრეთისაკენ, აღმოსავლეთისაკენ და მშვენიერი ქვეყნისაკენ. დანიელი 8:9.

კამათი იმის შესახებ, ამყარებს თუ არა ხილვას რომი, თუ მას ამყარებს სუსტი და საკმაოდ უმნიშვნელო სირიის მეფე, მოიცავს ასევე კამათს იმის თაობაზე, გამოვიდა თუ არა პატარა რქის ძალა ოთხი რქიდან ერთ-ერთიდან, თუ ოთხი ქარიდან ერთ-ერთიდან. ეს დიდად საგულისხმო კამათი არ არის, რადგან ისტორიაც და წინასწარმეტყველებაც ნათლად აჩვენებს, რომ რომი ბერძნული იმპერიის შთამომავალი არ ყოფილა, არამედ რომი ახალი ძალა იყო. თუ რომი მეოთხე სამეფო იყო, მაშინ მეცხრე მუხლში მოხსენიებული „ერთი მათგანი“ უნდა ნიშნავდეს ოთხი

ქარიდან ერთ-ერთს, ანუ ფრთებიდან ერთ-ერთს. თუ ეს ანტიოქე ეპიფანე იყო, იგი სირიის რქიდან გამოვიდა.

მილერიტებმა გააცნობიერეს, რომ ძალა, რომელიც წარმოდგენილია როგორც „შენი ხალხის მმარცველნი“, აღდგებოდა ქრისტეს წინააღმდეგ.

და თავისი მზაკვრობით იგი ხელს შეუწყობს ცბიერების წარმატებას თავის ხელში; და თავის გულში განდიდება თავს, და მშვიდობით დაღუპავს მრავალს; ასევე აღდგება მთავართა მთავრის წინააღმდეგ; მაგრამ დაიმხობა უხელოდ. დანიელი 8:25.

„მთავართა მთავარი“ არის ქრისტე, ხოლო ანტიოქე ეპიფანე ქრისტეს შობამდე დიდი ხნით ადრე ცხოვრობდა; ამიტომ მილერიტებმა ეს ფაქტი 1843 წლის სქემაზე აღნიშნეს. სქემაზე მათ შეიტანეს თარიღი 164, რომელსაც სინამდვილეში არავითარი ბიბლიური მითითება არ გააჩნია და რომელიც უბრალოდ შენიშვნა იყო, რათა გამოეკვეთა მილერსა და პროტესტანტ თეოლოგებს შორის მეოთხე სამეფოს შესახებ დავის მნიშვნელობა. სქემაზე წლის „164“-ის გვერდით მათ დაწერეს: „ანტიოქე ეპიფანეს სიკვდილი, რომელიც, რასაკვირველია, არ აღმდგარა მთავართა მთავრის წინააღმდეგ, ვინაიდან იგი მკვდარი იყო 164 წლით ადრე, ვიდრე მთავართა მთავარი იშვებოდა.“

დღეს ადვენტიზმი ასწავლის, რომ „შენი ხალხის მმარცველნი“ ანტიოქე ეპიფანეა, როგორც განდგომილი პროტესტანტიზმიც ასწავლის, მიუხედავად იმისა, რომ შთაგონებამ დააფიქსირა, რომ „1843 წლის სქემა უფლის ხელით იყო წარმართული და იგი არ უნდა შეიცვალოს.“ მილერიტებმა იცოდნენ, რომ სასტიკი სახის მეფე რომი იყო, ამიტომ მათ არ შეარყია იმ სატანურმა სწავლებამ, რომელიც ძირს უთხრის „chazon“-ის ხილვის დადგენის უნარს. ბიბლია ნათლად აცხადებს, რომ თუ ხილვა არ არის, ერი იღუპება.

სადაც ხილვა არ არის, ხალხი იღუპება; ხოლო რჯულის დამცველი ნეტარია იგი. იგავნი 29:18.

ხილვა, რომელსაც სოლომონი ამ მუხლში აღნიშნავს, არის „ხაზონის“ ხილვა, რომელიც დანიელის მერვე თავის მეცამეტე მუხლში არის ის ხილვა, რომელიც წარმართობასა და პაპიზმს ასახავს, როგორც სიწმინდისა და მხედრობის დამთრგუნველ ძალებს. მილერიტებისთვის ეს ორი გამაპარტახებელი ძალა ბიბლიური წინასწარმეტყველების მეოთხე სამეფოს წარმოადგენდა, და რომის, როგორც მეოთხე სამეფოს (შენი ხალხის მმარცველთა), ამოცნობის გარეშე, ისინი ვერ შეძლებდნენ ამ ხილვის დადგენას. დანიელის მეოთხე თავის მეოთხე მუხლში მოხსენიებული „შენი ხალხის მმარცველნი“ უნდა აღმდგარიყვნენ სამხრეთის მეფის წინააღმდეგ, აღემაღლებინათ თავი, დაედგინათ ხილვა და დაცემულიყვნენ. რომმა თითოეული ეს ნიშან-თვისება აღასრულა.

მეშვიდე თავში მეოთხე სამეფო განსაკუთრებულად არის განსაზღვრული, როგორც მასზე წინ არსებული სამეფოებისაგან „განსხვავებული“.

ამის შემდეგ ღამის ხილვებში ვიხილე, და აჰა, მეოთხე მხეცი, საშინელი და საზარი, და ძალზე ძლიერი; და ჰქონდა მას დიდი რკინის კბილები: ჰამდა, ნამსხვრევებად ამტვრევდა და ნარჩენს თავისი ფეხებით თელავდა; და იგი განსხვავებული იყო ყველა იმ მხეცისაგან, რომლებიც მასზე წინ იყვნენ; და ჰქონდა მას ათი რქა.... მაშინ მსურდა შემეცნო ჭეშმარიტება მეოთხე მხეცის შესახებ, რომელიც ყველა სხვათაგან განსხვავებული იყო, მეტისმეტად საშინელი, რომლის კბილები რკინისა იყო და მისი ბრჭყალები — სპილენძისა; რომელიც ჰამდა, ნამსხვრევებად ამტვრევდა და ნარჩენს თავისი ფეხებით თელავდა; და იმ ათი რქის შესახებ, რომლებიც მის თავზე იყო, და იმ სხვა რქის შესახებ, რომელიც ამოვიდა და რომლის წინაშეც სამი დაეცა; სწორედ იმ რქის შესახებ, რომელსაც ჰქონდა თვალები და პირი, რომელიც მეტისმეტად დიდ სიტყვებს ლაპარაკობდა, და რომლის შესახედაობაც მის თანამომძეებზე უფრო ძლიერი იყო. დანიელი 7:7, 19, 20.

დანიელის მეშვიდე თავში მეოთხე სამეფო ორჯერ არის აღნიშნული, როგორც მის წინამავალ სამეფოთაგან „განსხვავებული“. თუ მეცხრე მუხლის „რქა მცირე“ მხოლოდ სირიული რქის (ანტიოქოს ეპიფანეს) გაგრძელება ყოფილიყო, იგი განსხვავებული არ იქნებოდა. მეშვიდე თავში რომამდე არსებულ მხეცებს წარმოადგენდნენ ლომი, დათვი და ჯიქი — ყველა ისინი ბუნებაში რეალურად არსებული ცხოველები; მაგრამ როდესაც საქმე მივიდა მეოთხე მხეცამდე, რომელსაც რკინის კბილები და სპილენძის ბრჭყალები ჰქონდა, დანიელმა არ იცოდა ბუნებაში არსებული ისეთი მხეცი, რომელიც იმ შთანმოქმელ საშინელ მხეცს წარმოადგენდა. იგი განსხვავებული იყო. მეცხრე მუხლის „რქა მცირე“ გამოვიდა ოთხი ქარისა და ფრთებით წარმოდგენილი ერთ-ერთი მხარიდან და არა რომელიმე რქიდან ან გამორჩეულთაგან.

დანიელის მერვე თავში ნათქვამია, რომ „მათი სამეფოს უკანასკნელ ჟამს, როცა ურჯულოებანი აღივსება, აღდგება მეფე სასტიკი სახისა და იგავურ სიტყვათა გამგები.“ „მათი სამეფოს უკანასკნელ ჟამს“ (საბერძნეთისა, რომელიც ოთხ სამეფოდ იყო დაქუცმაცებული), იმ დროს, „როცა ურჯულოებანი აღივსება“, აღდგებოდა ახალი მეფე.

„ყოველი ერი, რომელიც მოქმედების ასპარეზზე გამოსულა, ნებადართულ იქნა დაეკავებინა თავისი ადგილი დედამიწაზე, რათა გარკვეულიყო, აღასრულებდა თუ არა იგი მცველისა და წმიდის განზრახვებს. წინასწარმეტყველებამ გამოკვეთა მსოფლიო დიდ იმპერიათა — ბაბილონის, მიდო-სპარსეთის, საბერძნეთისა და რომის — აღზევება და წინსვლა. თითოეულ მათგანთან, ისევე როგორც ნაკლები ძალის მქონე ერებთან, ისტორია განმეორებულა. თითოეულს ჰქონდა თავისი გამოცდის ჟამი; თითოეულმა მარცხი განიცადა, მისი დიდება გაცამტვერდა, მისი ძალაუფლება განქარდა.“ წინასწარმეტყველნი და მეფენი, 535.

საბერძნეთის სამეფოს დასასრულს („უკანასკნელ ჟამს“), როდესაც მათი გამოცდის ჟამის სასმისი აღვსილი იქნებოდა („როცა ურჯულონი აღვსილ იქნებიან“), აღდგებოდა „მკაცრი სახის მეფე“. ამ მეფეს ესმოდა „ბნელი სიტყვები“, რადგან იგი ილაპარაკებდა სრულიად განსხვავებულ ენაზე, ვიდრე იუდეველთა ებრაული ან წინა სამეფოს ბერძნული, ვინაიდან იგი ლათინურად ილაპარაკებდა. ეს სამეფო მოსემ უკვე აღნიშნა, როგორც ის ერი, რომელიც მოიტანდა ალყას ახ. წ. 66-დან 70 წლამდე, სადაც, სხვა მრავალს შორის, შიმშილი იმდენად საშინელი იყო, რომ იუდეველები საკუთარი

შვილების ჭამით ინარჩუნებდნენ სიცოცხლეს.

რადგან არ ემსახურე უფალს, შენს ღმერთს, სიხარულითა და გულის მხიარულებით, ყოველივეს სიუხვის გამო, ამიტომ ემსახურები შენს მტრებს, რომელთაც უფალი მოავლენს შენზე, შიმშილში, წყურვილში, სიშიშვლეში და ყოველივეს ნაკლებობაში; და დაგადგამს იგი რკინის უღელს ქედზე, ვიდრე არ გაგანადგურებს. უფალი მოგივლენს შორიდან, ქვეყნის კიდიდან, ერს შენზე, არწივის ფრენასავით სწრაფს; ერს, რომლის ენას ვერ გაიგებ; სასტიკი სახის ერს, რომელიც არ მოერიდება მოხუცს და არ შეიწყალებს ახალგაზრდას; და შეჭამს შენი პირუტყვის ნაყოფს და შენი მიწის ნაყოფს, ვიდრე არ განადგურდები; და არ დაგიტოვებს არც მარცვალს, არც ღვინოს, არც ზეთს, არც შენს ძროხათა ნამატს, არც შენს ცხვართა ფარას, ვიდრე არ გაგანადგურებს. და მოგაქცევს ალყაში ყველა შენს კარიბჭესთან, ვიდრე ჩამოიქცევა შენი მაღალი და გამაგრებული ზღუდეები, რომელთაც ენდობოდი მთელ შენს ქვეყანაში; და მოგაქცევს ალყაში ყველა შენს კარიბჭესთან მთელ შენს ქვეყანაში, რომელიც მოგცა უფალმა, შენმა ღმერთმა. და შეჭამ შენი საკუთარი სხეულის ნაყოფს, შენი ძეთა და ასულთა ხორცს, რომელნიც მოგცა უფალმა, შენმა ღმერთმა, ალყის დროს და იმ გასაჭირში, რომლითაც შეგაჭირვებენ შენი მტრები. მეორე რჯული 28:47-53.

დანიელის მეორე თავში მეოთხე სამეფო წარმოდგენილი იყო „რკინით“, ხოლო მოსემ მიუთითა „ერზე“, რომელიც იუდეველებს „რკინის უღელს“ დაადგამდა. ეს „ერი“ იუდეველებს „განადგურებდა“ და არწივით სწრაფი იქნებოდა, ხოლო არწივი რომის სიმბოლოა. ეს იქნებოდა „ერი“, „რომლის ენასაც ვერ გაიგებ“, რადგან მისი ენა იუდეველთათვის „ბნელი ნათქვამები“ იქნებოდა. ეს იქნებოდა „მძვინვარე სახის ერი“, როგორც დანიელის მერვე თავშია აღწერილი „მძვინვარე სახის მეფე“. ხოლო იერუსალიმის „ალყის“ დროს იუდეველებმა თავიანთი „ძენი და ასულნი“ შეჭამეს.

მილერმა წარმართული რომი აღიარა იმ ძალად, რომელიც მოსემ იწინასწარმეტყველა, ასევე დანიელის მეორე თავში მოხსენიებულ მეოთხე „რკინის“ სამეფოდ და იმ „ერად“, რომელიც ლათინურად ლაპარაკობდა, და არა ებრაულად ან ბერძნულად. მილერი არ არჩევდა ბიბლიური წინასწარმეტყველების მეოთხე და მეხუთე სამეფოებს, რადგან მისთვის ორივე უბრალოდ რომი იყო. ამიტომ, მას შემდეგ, რაც ოცდამესამე მუხლში წარმართული რომი აღდგა, იგი ვერ ხედავდა იმ განსხვავებას, რომელიც ოცდამეოთხე მუხლშია წარმოდგენილი. ხილვაში მცირე რქა მეცხრე-მეთორმეტე მუხლებში მერყეობდა მამრობითიდან მდედრობითზე და კვლავ მამრობითიდან მდედრობითზე; ხოლო ოცდამესამე მუხლი წარმართული რომის წინასწარმეტყველურ მახასიათებლებს განსაზღვრავს, გაბრიელის განმარტება ოცდამეოთხე მუხლში კი მდედრობით რომზე გადადის. ოცდამეოთხე მუხლში აღნიშნულ ძალას უნდა ჰქონოდა „ძლიერი ძალა“, „მაგრამ არა თავისი ძალით; და იგი საოცრად დაანგრევს, და წარმატებას მიაღწევს, და იმოქმედებს, და გაანადგურებს ძლიერთა და წმიდა ხალხს.“

პაპის რომს უნდა მისცემოდა წარმართული რომის სამხედრო ძალა, და იგი გაანადგურებდა ღვთის ხალხს ერთ ათას ორას სამოც წელიწადს, 538 წლიდან 1798 წლამდე. იგი „საოცრად“ გაანადგურებდა, რადგან ის არის მხეცი, რომლის მიმართაც

მთელი ქვეყნიერება „განცვიფრებით მისდევს“, და იგი იყო ის ძალა, რომელიც „იმოქმედებდა და წარმატდებოდა“ იმ პირველ რისხვამდე, რომელიც „განისაზღვრა“ 1798 წელს დასასრულებლად, აღსრულებოდა.

შემდეგ, ოცდამეხუთე მუხლში, გაბრიელი მიჰყვება იმ მონაცვლეობას, რომელიც დანიელისთვის განმარტებულ მუხლებში იყო დადგენილი, და კვლავ მიმართავს წარმართულ რომს, რომელმაც სხვა სახის „პოლიტიკის“ მეშვეობით შეკრიბა თავისი იმპერია, როგორც ამას ყველა ისტორიკოსი ადასტურებს. წარმართული რომის „მზაკვრობა“ ის იყო, რომ ერებს უბიძგებდა, შეერთებოდნენ მის მზარდ იმპერიას, და იმპერიის ასაგებად იყენებდა მშვიდობისა და კეთილდღეობის აღთქმას, წინამორბედი იმპერიებისგან განსხვავებით, რომლებიც უბრალოდ სამხედრო ძლიერებით იყო შექმნილი. წარმართული რომი ასევე უნდა „აღმდგარიყო მთავართა მთავრის წინააღმდეგ“, როგორც ეს მოიქცა მაშინ, როდესაც ქრისტე გოლგოთის ჯვარზე გააკრა.

შემდეგ გაბრიელი მიმართავს იმ ორ ხილვას, რომელთაც იგი დანიელს უხსნიდა, და ადასტურებს, რომ გარეგნობის შესახებ „მარეკ“ ხილვა (ორი ათას სამასი დღე) ჭეშმარიტი იყო, ხოლო საკურთხეველისა და მხედრობის გათელვის შესახებ „ხაზონ“ ხილვა წარმართული რომისა და პაპური რომის მიერ უნდა ყოფილიყო „დახშული (დაბეჭდილი)“ „მრავალი დღისათვის“ (აღსასრულის ჟამამდე, 1798 წლამდე).

შემდეგ დანიელი გარკვეული ხნით ავად იყო, ხოლო შემდეგ კვლავ დაუბრუნდა თავის საქმეს, მაგრამ მას მაინც არ ესმოდა „მარეკ“ ხილვა — ის ხილვა, რომლის გაგებაც გაბრიელს ნაბრძანები ჰქონდა, რომ მისთვის განემარტა. ამის გამო გაბრიელი მეცხრე თავში კვლავ დაბრუნდებოდა, რათა დაესრულებინა თავისი საქმე და დანიელისთვის „მარეკ“ ხილვა გაეგებინებინა.

დანიელის მეცხრე თავში დანიელი იკვლევდა წინასწარმეტყველურ სიტყვას და მოსესა და იერემიას წერილთა მეშვეობით შეიმეცნა. იერემიამ მიუთითა, რომ ტყვეობა, რომელშიც იგი იმყოფებოდა, სამოცდაათი წელი გასტანდა.

და მთელი ეს ქვეყანა იქცევა უკაცრიელობად და საკვირველებად; და ეს ხალხები სამოცდაათ წელს დაემონებიან ბაბილონის მეფეს. და იქნება, როცა სამოცდაათი წელი შესრულდება, დავსჯი ბაბილონის მეფეს და იმ ერს, ამბობს უფალი, მათი ურჯულოებისათვის, ასევე ქალდეელთა ქვეყანას, და ვაქცევ მას საუკუნო უკაცრიელობებად. იერემია 25:11, 12.

მოსეს მიხედვით, მტრის ქვეყანაში ტყვეობა შეესაბამებოდა იმ დროს, როცა ქვეყანა თავის შაბათებს მოიხდიდა.

და ქვეყანას გავაუდაბურებ; და თქვენი მტრები, რომელნიც მასში იცხოვრებენ, გაოცდებიან მის გამო. და გაგფანტავთ წარმართთა შორის და მახვილს გამოვიწევ თქვენ უკან; და თქვენი ქვეყანა გაუდაბურდება და თქვენი ქალაქები გაპარტახდება. მაშინ ქვეყანა იზიჰიმებს თავის შაბათებს, მთელი იმ ხნის განმავლობაში, ვიდრე უდაბურად იქნება და თქვენ თქვენი მტრების ქვეყანაში იქნებით; მაშინ დაისვენებს ქვეყანა და იზიჰიმებს თავის შაბათებს. მთელი იმ ხნის განმავლობაში, ვიდრე უდაბურად იქნება, დაისვენებს; რადგან არ დაისვენა თქვენს შაბათებში, როცა

მასზე ცხოვრობდით. ლევიაწი 26:32–35.

დანიელმა ღვთის წინასწარმეტყველური სიტყვისგან, ორი მოწმით, გაიგო, რომ მისი ერი მტრის ქვეყანაში იყო გაფანტული, რომლის განმავლობაში მიწა თავის შაბათებს დაიცავდა. მას ესმოდა, რაც ნეშტთა მატთან ავტორს ესმოდა იერემიას სამოცდაათი წლის შესახებ.

და მან მახვილისაგან გადარჩენილნი ბაბილონში წაიყვანა ტყვედ; და იქ ისინი იყვნენ მისი და მისი ძეთა მსახურნი სპარსეთის სამეფოს გამეფებამდე; რათა აღსრულებულიყო უფლის სიტყვა იერემიას პირით, ვიდრე ქვეყანას თავისი შაბათები არ ესარგებლა; რადგან, სანამ ის უკაცრიელად იდო, შაბათს ინახავდა, სამოცდაათი წლის აღსასრულებლად. ხოლო სპარსეთის მეფე კიროსის პირველ წელს, რათა აღსრულებულიყო უფლის სიტყვა, იერემიას პირით ნათქვამი, უფალმა აღძრა სპარსეთის მეფე კიროსის სული, და მან მთელ თავის სამეფოში გამოაცხადა და წერილობითაც გასცა ბრძანება, თქვა: ასე ამბობს სპარსეთის მეფე კიროსი: ცათა ღმერთმა, უფალმა, დედამიწის ყოველი სამეფო მე მომცა; და მან მიბრძანა, ავუშენო მას სახლი იერუსალიმში, რომელიც იუდაშია. ვინ არის თქვენ შორის მისი მთელი ერიდან? იყოს უფალი, მისი ღმერთი, მასთან, და ავიდეს. 2 ნეშტთა 36:20–23.

დანიელმა გაიგო, რომ იერემიას მიერ ნათქვამი მტრის ქვეყანაში გაფანტვის სამოცდაათი წელი, იმ დროს, როცა ქვეყანა თავისი შაბათებით ხარობდა, ეფუძნებოდა ლევიაწთა წიგნის ოცდამეექვსე თავში ნათქვამ „შვიდგზის“ წყევლას; და ამ გაგებისადმი მორჩილებით, მან აღასრულა იქვე მოცემული ბრძანებული წამალი მათთვის, ვინც ბოლოს და ბოლოს იღვიძებს თავისი გაფანტული მდგომარეობის შეგნებაზე.

და თქვენგან ცოცხლად დარჩენილთ მტრების ქვეყნებში გულებში შიშსა და მოდუნებას მოგავლენ; და შერხეული ფოთლის ხმაც კი გამოეკიდებათ; და გაიქცევიან, როგორც მახვილისაგან გაქცეულნი; და დაეცემიან, როცა მდევარი არ ეყოლებათ. და ერთმანეთს დაეცემიან, ვითარცა მახვილის წინაშე, როცა არავინ სდევნის; და ძალა არ გექნებათ, რომ წინ აღუდგეთ თქვენს მტრებს. და წარმართთა შორის დაიღუპებით, და თქვენი მტრების ქვეყანა შეგჭამთ თქვენ. და თქვენგან დარჩენილნი თქვენსავე ურჯულოებაში დადნებიან თქვენი მტრების ქვეყნებში; და თავიანთ მამათა ურჯულოებებშიც მათთან ერთად დადნებიან. თუ აღიარებენ თავიანთ ურჯულოებას და თავიანთ მამათა ურჯულოებას, თავიანთ დანაშაულთან ერთად, რომლითაც შემცოდეს მე, და იმასაც, რომ ჩემს წინააღმდეგ დადიოდნენ; და იმასაც, რომ მეც მათ წინააღმდეგ ვმოქმედებდი და შევიყვანე ისინი მათი მტრების ქვეყანაში; თუ მაშინ დაიმდაბლება მათი წინადაუცვეთელი გული და შეიწყნარებენ თავიანთი ურჯულოების სასჯელს: მაშინ გავიხსენებ ჩემს აღთქმას იაკობთან, და ჩემს აღთქმას ისაკთანაც, და ჩემს აღთქმას აბრაამთანაც გავიხსენებ; და ქვეყანასაც გავიხსენებ. ქვეყანაც მათგან მიტოვებული იქნება და დატკბება თავისი შაბათებით, სანამ მათ გარეშე უკაცრიელი იქნება; ხოლო ისინი შეიწყნარებენ თავიანთი ურჯულოების სასჯელს, რადგან, დიახ, რადგან შეიძულეს ჩემი სამართალნი და მათმა სულმა მოიძაგა ჩემი წესდებანი. მაგრამ ამის მიუხედავად, როცა ისინი თავიანთი მტრების ქვეყანაში იქნებიან, არ განვაგდებ მათ და არ მოვიძაგებ მათ ისე,

რომ სრულიად მოვსპო ისინი და დავარღვიო ჩემი აღთქმა მათთან; რადგან მე ვარ უფალი, მათი ღმერთი. არამედ მათი გულისთვის გავიხსენებ მათი წინაპრების აღთქმას, რომელნიც ეგვიპტის ქვეყნიდან გამოვიყვანე წარმართთა თვალწინ, რათა მათი ღმერთი ვყოფილიყავი: მე ვარ უფალი. ეს არის წესდებანი, სამართალნი და სჯულნი, რომლებიც უფალმა დაადგინა თავისა და ისრაელის ძეთა შორის სინაის მთაზე მოსეს ხელით. ლევიანნი 26:36–46.

დანიის მეცხრე თავში აღვლენილი ლოცვა მიმართულია იმ დარიგების ყოველ ელემენტს, რომელიც ეხება მათ, ვინც მტრის ქვეყანაში გაფანტულად აღმოჩნდება. ეს ლოცვა უნდა შეპირისპირდეს მის ლოცვას მეორე თავში, რადგან ერთად ისინი წარმოადგენენ იმათ ლოცვას, რომელნიც გამოცხადების მეთერთმეტე თავში იმ დიდი ქალაქის, სოდომისა და ეგვიპტის, ქუჩებში მკვდარნი იყვნენ და აღმოაჩენენ, რომ ისინიც გაფანტულნი ყოფილან. როდესაც დანიელი თავის ლოცვას ასრულებს, გაბრიელი კვლავ ბრუნდება, რათა დაასრულოს „მარეკ“-ის ხილვის განმარტების საქმე, ისევე როგორც სულიწმიდა განიზრახავს ადასრულოს გამოცხადების მეთერთმეტე თავის ორი მოწმისთვის.

და როცა მე ჯერ კიდევ ვლაპარაკობდი, ვლოცულობდი, ვადიარებდი ჩემს ცოდვას და ჩემი ხალხის, ისრაელის, ცოდვას, და ჩემს ვედრებას წარვუდგენდი უფალს, ჩემს ღმერთს, ჩემი ღმერთის წმიდა მთისათვის; დიახ, როცა მე ჯერ კიდევ ვლაპარაკობდი ლოცვაში, ის კაცი გაბრიელი, რომელიც დასაწყისში ხილვაში მყავდა ნანახი, სწრაფი ფრენით მოვლენილი, შემეხო მე სადამოს შესაწირავის ჟამს. და მან შემაგნებინა, მელაპარაკა მე და მითხრა: ო, დანიელ, ახლა გამოვედი, რათა მოგცე სიბრძნე და გაგება. დანიელი 9:20–22.

ჩვენ გავაგრძელებთ ამ კვლევას მომდევნო სტატიაში.

„ბაბილონის დაცემამდე ცოტა ხნით ადრე, როდესაც დანიელი ამ წინასწარმეტყველებებზე ფიქრობდა და დროთა შესახებ გაგებისთვის ღმერთს ეძიებდა, მას მიეცა ხილვათა წყება სამეფოთა აღზევებისა და დაცემის შესახებ. პირველი ხილვისას, როგორც ეს დანიელის წიგნის მეშვიდე თავშია ჩაწერილი, მას მიეცა განმარტებაც; თუმცა ყველაფერი არ გამხდარა წინასწარმეტყველისთვის ნათელი. „ჩემმა ფიქრებმა ძლიერ შემაწუხა,“ — დაწერა მან იმდროინდელი გამოცდილების შესახებ, — „და ჩემი სახის ფერი შემეცვალა ჩემში; მაგრამ ეს საქმე ჩემს გულში შევინახე.“ დანიელი 7:28.

„კიდევ ერთი ხილვის მეშვეობით მომავლის მოვლენებზე მეტი ნათელი მიეფინა; და სწორედ ამ ხილვის დასასრულს გაიგონა დანიელმა: ‘ერთი წმიდა ლაპარაკობდა, და სხვა წმიდამ უთხრა იმ წმიდას, რომელიც ლაპარაკობდა: ვიდრე როდემდე იქნება ეს ხილვა?’ დანიელი 8:13. მიცემულმა პასუხმა, ‘ორი ათას სამას საღამომდე და დილამდე; მაშინ განიწმინდება საწმიდარი’ (მუხლი 14), იგი საგონებელში ჩააგდო. გულმოდგინედ ეძიებდა იგი ხილვის მნიშვნელობას. მას არ შეეძლო გაეგო, რა კავშირი ჰქონდა იერემიას მიერ ნაწინასწარმეტყველებს სამოცდაათწლიან ტყვეობას იმ ორ ათას სამას წელსთან, რომელთა გასვლაც, როგორც ხილვაში მოისმინა, ზეციურმა მაცნემ გამოაცხადა, რომ უნდა მომხდარიყო ღვთის

საწმიდრის განწმენდამდე. ანგელოზმა გაბრიელმა მას ნაწილობრივი განმარტება მისცა; თუმცა, როდესაც წინასწარმეტყველმა მოისმინა სიტყვები, 'ხილვა კი... მრავალი დღის შემდეგ აღსრულდება,' გონება დაებინდა. 'მე, დანიელი, დავუძღურდი,' — წერს იგი თავისი გამოცდილების შესახებ, — 'და რამდენიმე დღე ავად ვიყავი; შემდეგ ავდექი და მეფის საქმეს შევუდექი; და გაოცებული ვიყავი ხილვით, მაგრამ ვერავინ იგო იგი.' მუხლები 26, 27.“

ისრაელის გამო კვლავ დამძიმებული, დანიელმა კვლავ გამოიკვლია იერემიას წინასწარმეტყველებანი. ისინი მეტად ნათელი იყო — იმდენად ნათელი, რომ წიგნებში ჩაწერილი ამ მოწმობებით მან გაიგო „რიცხვი იმ წლებისა, რომელთა შესახებ უფლის სიტყვა იყო იერემია წინასწარმეტყველთან, რომ აღსრულდებოდა სამოცდაათი წელი იერუსალიმის გაპარტახებებზე.“ დანიელი 9:2.

„რწმენით, რომელიც დაფუძნებული იყო წინასწარმეტყველების უტყუარ სიტყვაზე, დანიელი ევედრებოდა უფალს ამ აღთქმათა სწრაფად აღსრულებისთვის. იგი ევედრებოდა, რომ დაცულიყო ღვთის პატივი. თავის ევედრებაში იგი სრულად აიგივებდა თავს მათთან, ვინც ღვთიურ მიზანს ვერ მისწვდა, და აღიარებდა მათ ცოდვებს, როგორც საკუთარს.“ წინასწარმეტყველები და მეფენი, 553, 554.